

werkinstructie hygiënisch werken

versie mei 2021 | bron: Hand hygiene improvement strategy, Geneva: World Health Organization Patient Safety; 2009

doel van deze werkinstructie

op de juiste manier toepassen van hygiënische aspecten tijdens wondzorg ter bevordering van een optimale wondgenezing en een uniforme werkwijze

uitvoerder/op afdeling/locatie

- deze werkinstructie is te gebruiken in de regio Midden-Brabant
- artsen zijn verantwoordelijk voor de medische diagnose gebaseerd op de onderliggende pathologie
- wondconsulenten en wondverpleegkundigen zijn verantwoordelijk voor de gekozen behandeling en de gevoerde regie rondom de patiënt met een wond
- aandachtvelders wond hebben een coachende en adviserende rol in het wond- en verband-beleid binnen hun team
- verpleegkundigen en/of verpleegkundigen in opleiding onder (in)directe begeleiding, verzorgenden, praktijkondersteuners en doktersassistenten inventariseren de risicofactoren, beargumenteren de inzet van het verband en brengen het verband aan

indicaties

acute wonden en complexe wonden

patiëntenvoorlichting

- informeer de patiënt voor en tijdens de handeling over de wondbehandeling
- check voor en na handeling of de informatie begrepen is

algemene maatregelen voor de medewerker

- draag dienstkleding volgens het dienstkledingreglement
- draag de haren kort, steek lange haren bijeen/op
- draag geen hand- en polsieraden
- heb kortgeknipte, schone nagels
- gebruik geen nagellak
- draag geen kunstnagels
- draag een overschort (zo nodig spatbril)
- raadpleeg het wondformulier/wond-dossier voor het te volgen wondbeleid en de benodigde materialen

algemene hygiëne

- zorg ervoor dat er tijdens de wondzorg geen bedden worden gedekt of schoonmaak-werkzaamheden worden verricht
- zorg ervoor dat er geen huisdieren aanwezig zijn tijdens de wondzorg
- controleer steriel instrumentarium en verbandmiddelen op uiterste vervaldatum en correcte verpakking
- knip niet door een steriele verpakking heen
- maak de steriele verbandmaterialen volgens de gebruiksaanwijzing open
- hanteer de non-touch-techniek: raak het steriele verbandmateriaal zo weinig mogelijk met de handschoenen aan
- verbandmiddelen blijven op de gedesinfecteerde harde ondergrond liggen tijdens de wondzorg en worden:
  - weggegooid als ze in de directe omgeving van de patiënt zijn neergelegd
  - of bewaard in een afgesloten plastic box
  - of bewaard in een afgesloten kast
- behandel of verzorg de wonden 1 voor 1
- behandel eerst de schoonste en als laatste de 'vuile' wonden: voorkom kruisinfecties
- gebruik per wond 1 steriel/uitgekookt (10 minuten in kokend water) pincet of desinfecteer het pincet tussendoor desinfecteren met alcohol 70%
- kook na de wondbehandeling het pincet en de schaar 10 minuten uit als er wondcontact is geweest, anders is 1 keer per week voldoende
- desinfecteer de verbandschaar voor en na het losknippen van het oude verband met alcohol 70%, droogtijd is desinfecteertijd
- vermeld bij het openen van zalf, crème of gel de datum van opening op de verpakking: gooi het product na 1 maand weg
- gebruik voor het eventueel aanbrengen van zalf, crème of gel een disposable spatel of wattenstok

werkinstructie hygiënisch werken

benodigdheden

plaats de benodigdheden op een met alcohol 70% gedesinfecteerde, harde ondergrond

- afvalzakje
- niet-steriele handschoenen
- (in water gedrenkte) non woven gazen 10 x 10 cm
- steriele/met alcohol 70% gedesinfecteerde schaar en pincet
- flesje alcohol
- meetlat
- eventueel bekkentjes, steriele spuit (24 uur te gebruiken) onderlegger
- verbandmateriaal volgens voorschrift

handelingen

- denk aan eventuele pijnmedicatie
- pas handhygiëne toe
- neem maatregelen voor de privacy
- informeer de patiënt/cliënt
- help de patiënt/cliënt in een juiste positie
- situeer, zo nodig, een onderlegger onder de wond
- pas handhygiëne toe
- trek handschoenen aan
- verwijder het oude verband en deponer dat in het afvalzakje
- meet eventuele ondermijningen met een schoon wattenstokje
- maak de wond, zo nodig, schoon met pincet, onder lauwwarm stromend water of met in water gedrenkte gazen
- verwijder met een non woven gaas het overtollig vocht
- maak ook de huid rondom de wond goed schoon en droog
- verwijder de handschoenen en deponer die in de afvalzak
- pas handhygiëne toe
- verbind de wond volgens voorschrift
- deponer het afval in de afvalbak
- verwijder de handschoenen en deponer die in de afvalzak
- pas handhygiëne toe
- was de handen bij zichtbaar 'vuile' handen, denk aan bloed- en/of wond-exsudaat
- pas geen handdesinfectie toe
- sluit geopende materialen af met een papieren pleister
- bewaren in een afgesloten box
- desinfecteer verbandschaar, werkblad of schoon werkveld met alcohol 70%
- help de patiënt in comfortabele houding
- voer plastic afvalzakje gesloten af
- pas handhygiëne toe

aandachtspunten/veiligheid

- raak tijdens de wondbehandeling niets aan wat niet noodzakelijk is
- zorg dat er voldoende licht is
- voer de wondbehandeling uit in een ARBO-technisch juiste houding
- de materialen die worden gebruikt voor het wondtoilet hoeven niet steriel te zijn
- alle materialen en middelen die in direct contact blijven met de wond moeten steriel te zijn
- als een verbandmiddel wordt geopend, met een papieren pleister wordt afgesloten en in een afgesloten box wordt bewaard: gooi het na openen na 7 dagen weg
- de (afgesloten) box mag niet op de grond staan en moet op een schone ondergrond staan
- bij gebruik van water uit de kraan: water eerst 30 seconden laten lopen
- zorg dat het wondgebied van de patiënt/cliënt op een ondergrond ligt dat te reinigen en zo nodig te desinfecteren is
- zo nodig onderlegger of schone handdoek plaatsen onder het wondgebied
- als hulpmiddel bij het coachen van collega's is het formulier hygiënische aspecten tijdens wondzorg ontwikkeld

procesmatige handelen

- wonddossier: anamnese, assessment, wondbehandeling doorlezen
- wondbehandeling uitvoeren volgens hygiënische richtlijnen
- wondbedekkers voor 1 behandeling klaarleggen
- wond opmeten en overwegen om te rapporteren
- ten minste 1 x per week een nieuw assessment, bij verslechtering vaker
- overweeg de wondbehandeling aan te passen (al of niet in overleg) in het dossier
- kijk of er genoeg wondbedekkers zijn voor de eerstvolgende wondbehandeling
- bestel zo nodig wondbedekkers bij Bosman
- box 1 x per maand schoonmaken en opbergen

verslaglegging

maak in het dossier een wondregistratie aan en schrijf bijzonderheden in een notitie